

JUNIORFEST online

Film naleznete na: www.juniorfest.cz, www.dafilms.cz

PSYCHOBITCH

Norsko | 2019 | 109 minut | 14+ | české titulky | režie: Martin Lund

Autorka materiálů: Ivana Lipovská

/// Před projekcí ///

Aktivita má otevřít diskusi o filmu, naladit studenty na film. Cílem diskuze nejsou správné odpovědi, ale zamyšlení se nad důležitostí pojmenování jevů. Název filmu se nepřekládá. Můžeme se studenty hledat vhodný překlad, pracovat se slovem *psychobitch* – s různými verzemi a citovým zabarvením možného překladu, slovo rozdělit *psycho* – *bitch* apod.

Otevřít lze i téma užívání a nadužívání vulgarismů, bezmyslenkovitého a mnohdy bezpříznakového užívání anglických vulgarismů.

Dalším tématem je překládání názvů filmů. Má se doslovně překládat název, nebo spíše vystihnout význam? Např. známý animovaný film *Inside out* je překládán jako *V hlavě* – pokud ho studenti viděli, lze o překládovém názvu diskutovat.

/// Po projekci ///

Příběh filmu

Děj filmu se odehrává v současnosti na malém norském městě Gjøvik. Frida je ze své vůle outsiderem třídy a spolužáci s tím souhlasí – Frida je divná. Marius je jejím pravým opakem, snaží se být ve všem perfektní. Když jsou spojeni do stejné studijní skupiny, jejich odlišné povahy na sebe narazí. Opaky se však přitahují, Frida a Marius se začínají sblížovat. Jít proti očekávání rodičů i většiny spolužáků ale není snadné především pro Mariuse.

Dějová linka příběhu není uzavřená. Studenti se musejí zorientovat v charakterech postav i ve vztazích mezi nimi. Osnova příběhu by jim měla pomoci si vše ujasnit. Mapa hlavních postav, jejich charakteristických znaků a vzájemných vztahů se dá vytvořit i graficky (na tabuli, na čtvrtku).

Školní prostředí filmu umožňuje srovnání mezi norskou a naší školou. Může být zajímavé zjistit, jakých odlišností si studenti všimli (např. oslovení učitele jménem apod.).

Hrdinové

Oba hlavní hrdinové jsou velmi odlišní. Důležité je, aby studenti pouze nepopisovali vnější znaky (oblečení, Mariusovu čepici, přístup ke škole). Zaměřit by se měli i na vnitřní rozpory, rozdíl mezi skutečnou motivací hrdinů a tím, jak jejich činy působí na ostatní.

Ve filmu „víme více“, vidíme do situace z pohledu obou hrdinů – v reálném životě to tak není.

Hudba ve filmu

Ve filmu několikrát zazní písnička „Strangers“ od mladé norské zpěvačky Sigrid. Oficiální video <https://www.youtube.com/watch?v=clriwVhRPVA> může být úvodem k diskusi o současné taneční hudbě a o hudbě, kterou studenti poslouchají.

Sigrid, mladá norská zpěvačka (nar. 1996), je představitelkou žánru pop music, ve kterém dominuje výrazná zpívaná melodie. Sigrid ale hudebně vychází ze synthpopu, a proto zní hudební doprovod velmi originálně.

Synthpop – hudební žánr, kde hraje dominantní roli syntetizátor, dominoval v 80. letech (Depeche Mode, Ultravox, Pet Shop Boys).

Sigrid přezpívala píseň Leonarda Cohena „Everybody Knows“ pro film *Liga spravedlnosti* 2017.

(soundtrack <https://www.youtube.com/watch?v=wfLOt5P6nSk>)

Může hudba či soundtrack inspirovat ke zhlédnutí filmu?

Je lehké být mladý

... *Drtivá většina osob, které spáchají sebevraždu, trpí nějakou duševní nemocí. U mladých lidí ve věku od 15 do 24 let je sebevražda dokonce druhou nejčastější příčinou úmrtí hned za úrazy, uvedli v úterý u příležitosti Světového dne prevence sebevražd zástupci ministerstva zdravotnictví...*

<https://www.novinky.cz/domaci/clanek/desiva-statistika-druhou-nejcastejsi-pricinou-smrti-mladych-cechu-je-sebevrazda-40295996>

- Znovu pustit scénu, kdy Frida vysvětluje Mariusovi, proč se pokusila o sebevraždu, a probrat se studenty její důvody (0:48:45)
- Scéna ve škole po dalším Fridině pokusu o sebevraždu (1:32:00) – důležitá je otevřená komunikace. Jak často studenti říkají to, co si myslí, že se od nich očekává, a ne to, co si myslí?
- Je dobré o duševních nemocech a sebevraždách mladých lidí hovořit, nebo je lepší téma příliš neotevírat? Mohlo by to někoho inspirovat?

„*Táta zase loví bobříka trapnosti.*“ (Pupendo, ČR 2003, režie Jan Hřebejk)

- Scéna prvního setkání ve studijní skupině (0:12:35) – Vysvětlí motivaci chování Fridy a Mariuse
- Scéna od 0:27:00 – Co všechno udělali rodiče pro to, aby se Marius cítil trapně? Nechte studenty mluvit. Kdy se stydí před svými rodiči a kdy za své rodiče?

Mezioborové inspirace pro pedagogy

Práci s filmem je možné realizovat v rámci různých vzdělávacích oblastí či témat, například:

- **Český jazyk a literatura** – charakteristika a vývoj (popis) hlavních postav
- **Občanská výchova – výchova k občanství (film lze využít i v rámci programů primární prevence na školách i během třídnických hodin)** – téma tolerance, vyčlenění z kolektivu, respektování odlišností, sebevraždy mladých lidí, kulturní odlišnosti ve škole
- **Jazyky** – práce s anglickými podtitulky (pustit film s anglickými podtitulky), seznámení studentů s dalším germánským jazykem – norštinou
- **Hudební výchova** – každý žánr má své posluchače – taneční hudba
- **Filmová výchova** – další profese (kamera, scéna, střih – zaměření se na pomalejší tempo filmu, dlouhé záběry bez střihu)